

28 § Liittyminen kuntien yhteiseen E-kirjastoon

Sivistys- ja hyvinvointilautakunta 19.3.2024 § 28

Toimialajohtajan päätösehdotus

Sivistys- ja hyvinvointilautakunta merkitsee asiat tietoonsa.

Päätös

Hyväksyttiin.

Valmistelu

Vastaava kirjastonhoitaja Minna Koukkari, p. 040 823 0015

Iisalmen kaupunki ja Kansalliskirjasto ovat tehneet yhteistyösopimuksen e-kirjastopalveluiden tuottamiseksi. Kuntien yhteinen E-kirjasto avataan käyttöön 23.4.2024. Palvelua pääsee käyttämään E-kirjasto-mobiilisovelluksella.

Kuntien yhteinen E-kirjasto on yhden luukun e-kirjasto. Se tarkoittaa, että yhden verkkosivun tai mobiilisovelluksen kautta on käytettävissä monipuolinen e-kirjastokokoelma helposti ja vaivattomasti mistä päin Suomea tahansa. Jos kaikki Suomen kunnat liittyvät mukaan yhteiseen e-kirjastoon, on kaikilla suomalaisilla tasa-arvoiset mahdollisuudet käyttää yhtä laajaa e-aineistokokoelmaa eli lukea e-kirjoja, kuunnella e-äänikirjoja ja lukea e-lehtien digitaalisia näköisversioita. Kuntien yhteinen e-kirjasto perustetaankin, koska asiakkaille halutaan tarjota nykyistä paremmin toimivat ja tasa-arvoisemmat e-kirjastopalvelut.

Kun e-kirjastopalvelut tuotetaan yhteisesti koko Suomen tasolla, on se kustannustehokkaampaa ja lainattavasta kokoelmasta saadaan laajempi ja monipuolisempi. Tulevaisuuden tietotekniset haasteet sekä tietoturva ovat jatkossa nykyistä helpommin ratkottavissa viiveettä, jolloin palvelun käytettävyys pysyy turvattuna.

Palvelua pääsevät käyttämään vain niiden kuntien asukkaat, jotka ovat liittyneet E-kirjastoon. Käyttöoikeus todennetaan vahvalla tunnistautumisella tarkastamalla käyttäjän kotikunta väestötietojärjestelmästä. Alle 13-vuotiaat lapset sekä sitä vanhemmat lapset, joilla ei ole Suomi.fi-tunnistautumista käytössään, pääsevät käyttämään palvelua huoltajan vahvan tunnistautumisen kautta.

Kuntien yhteisen E-kirjaston vuosimaksu tulee olemaan kunnille 0,70 euroa asukasta kohti täydeltä vuodelta. Vuonna 2024 kunnat maksavat vuosimaksusta vain kahdeksan kuukauden osuuden. E-kirjaston toiminta rahoitetaan kunnilta perittävillä vuosimaksuilla, joiden suuruudesta sovitaan sopimuksessa. Kustannustaso 0,70 euroa asukasta kohden on voimassa ainakin ensimmäiset kolme vuotta vuoden 2026 loppuun asti. Iisalmen osalta kustannus on noin 14 500 €/vuosi.

E-kirjojen ja e-äänikirjojen lainaus oli vuonna 2023 Iisalmen osalta 5 883, kun kirjallisuuden lainaus yhteensä oli 261 084. Valtakunnalliset luvut vuodelta 2022 olivat 1 588 763 e-kirjojen osalta ja kirjallisuuden osalta 68 802 948. E-kirjat ovatkin tärkeä lisä kirjastojen kokoelmissa, mutta niiden käyttö on vielä varsin vähäistä fyysiseen kirjaan verrattuna. E-kirjojen kirjastokäytön kasvulle asettaa haasteita myös aineiston saatavuus, sillä kirjastoille ei ole tarjolla samoja valikoimia kuin kaupallisille palveluille. E-kirjasto käykin neuvotteluja kustantajien ja aineistotoimittajien kanssa pyrkien löytämään toimintatapoja, jotka tekevät e-kirjastosta houkuttelevan yhteistyökumppanin kaikille, mikä parantaa aineistojen saatavuutta.

Muutoksenhaku

1A. Päätöksestä ei saa tehdä valitusta tai oikaisuvaatimusta, koska päätös koskee valmistelua tai täytäntöönpanoa, kuntalaki 136 §.

Otto-oikeus

Ei otto-oikeutta.

Toimenpiteet, otteet

Kirjaaminen asiakortille

Oheisaineisto

Päättäjäpaketti, E-kirjaston yhteistyösopimus, Kansalliskirjasto